

Wat doen de VS & PA in de huisartsenzorg?

VEEL OVEREENKOMSTEN

De taken van de verpleegkundig specialist (VS) en physician assistant (PA) lijken in de huisartsenzorg op elkaar. Beiden werken in een huisartsenpraktijk en/of op de huisartsenpost. Allebei besteden ze een groot deel van hun tijd aan het behandelen van alledaagse klachten bij patiënten met uiteenlopende leeftijden. Bovendien hebben de VS en PA dezelfde wettelijk bevoegdheden.

TOCH EEN ONDERSCHIED

De PA werkt in het medisch domein, heeft een bredere medische scholing dan een VS en behandelt daarom een breed scala van klachten. De VS daarentegen integreert medische en verpleegkundige zorg. In tegenstelling tot een PA behandelt ze over het algemeen meer de alledaagse klachten. Met haar verpleegkundige blik ligt de meerwaarde van de VS in de zorg voor een specifieke doelgroep zoals ouderen. Meer dan een PA is de VS geschoold in het uitvoeren van kwaliteitsprojecten en kan de verbindende schakel zijn vanuit de huisartsenpraktijk naar het wijkteam. Op de huisartsenpost is er minder verschil tussen een VS en PA. Beiden behandelen vaak voorkomende spoedeisende zorgvragen.

WAT NIET

Behandelen een VS en PA alle zorgvragen? Nee. Bijvoorbeeld duizeligheid of vermoeidheid zijn moeilijke klachten. Er kan veel meer aan de hand zijn. De VS of PA behandelen deze klachten soms niet als ze te complex zijn of als ze daar nog onvoldoende deskundig in zijn. Iedere huisarts of huisartsenpost spreekt dit zelf af met de VS of PA. Maar we kunnen stellen dat alle VS'en en PA's alledaagse klachten zien bij jong en oud.

HET GRIJZE GEBIED

De praktijk is weerbarstig. Zo zien we dat het werk van sommige VS'en erg veel lijkt op dat van een PA. Ze behandelen niet alleen alledaagse klachten maar zien net als een PA veel meer aandoeningen. Ze worden niet ingezet voor een doelgroep maar doen vooral spreekuur en visites. Andersom kan ook. Sommige PA's richten zich net als een VS naast de alledaagse klachten ook nog op een specifieke doelgroep zoals ouderen.

ANDERE ACCENTEN

Vijf factoren bepalen waarom het takenpakket van iedere VS of PA andere accenten heeft. Allereerst de visie van de huisarts. Waarvoor wil hij de VS of PA inzetten? Ten tweede de vooropleiding en werkervaring van de VS en PA. Een PA die bijvoorbeeld voorheen fysiotherapeut was kan zich meer richten op klachten van het bewegingsapparaat. De derde factor is groei. Doorgaans zien de VS en PA direct na de opleiding een afgebakende groep klachten en patiënten. Naarmate ze meer ervaring krijgen breidt dit pakket uit. Ook de context van de praktijk is bepalend. Staat de huisartsenpraktijk in een achterstandswijk of in een wijk waar veel jonge gezinnen wonen? Dat is de vierde factor. Tot slot spelen ontwikkelingen in de zorg een rol. Als zorg verschuift van het ziekenhuis naar de huisartsenpraktijk dan krijgt de huisarts het drukker. Hij kan op zijn beurt weer taken overdragen aan de VS of PA.

TEAMWORK

De huisarts, doktersassistent, POH, VS en PA bieden samen huisartsenzorg. Ieder vanuit zijn eigen deskundigheid. Iedere huisartsenpraktijk of huisartsenpost bepaalt zelf op basis van de vraag naar zorg, patiëntenpopulatie en andere ontwikkelingen welke mix van competenties en functies nodig zijn in het team. Dit is maatwerk. One size fits all bestaat niet. Belangrijk is dat de patiënt op het juiste moment van de juiste zorgverlener de juiste zorg krijgt.